

ETAHI RETA KI TE ETITA.

Ki TE ETITA O TE PIPIHARAUROA.

E HOA, tena koe. E hau kori mai na i raro i nga parirau o ta tatau manu, te manu whakamarama i nga ritenga me nga biabia o nga ra kua hori ake nei ki muri, tae mai nei ki enei ra. No reira he inoi atu tena ki a koe, kia pai mai koe ki te panui atu i nga korero e mau ake i raro nei, hei whakamarama ki nga hoa e tae mai ki tenei takiwa a muri ake nei, ahakoa maori, ahakoa pakeha, me nga iwi hubua ranei o te ao e tae mai ana ki konei.

No te 28 o nga ra o Hannure tata i mahue ake nui i tu ai tetahi hui ki konei ko te putake o taua hui he whakatu i tetahi ture hei arai i nga tangata, kia whakamutua te tabutahu i nga waahi e tipuria ana e te rarauhe, e te manuka, me te kiokio, kaati-ko te whakataunga a' taua hui, me tino mutu taua mahi i muri atu o te whakaotinga i tenei take, ki te kiea kina wera tetahi waahi rarauhe manuka, kiokio ranei, i te tangata i nga tangata ranei, ka whaihatia i a raua ratou ranei kia utu i nga moni e rua pauma tekau hereni £2 tos. ma te tangata katahi, ko nga waahi hei taunga mo tenei ture ko nga waahi, i waenganui o Tau-mata-o-Apanui te roherato, o te awa o Haparapara te rohe rawhiti, kaati kua otu te whakatu e te Iwi tetahi komiti hei tiaki i tenei ture, ko te putake i kotia ai taua mahi, na te mohiotanga inaianei, ko taua mahi he mahi patu whenua whakaitoheba hoki.

Kaati koia nei nga korero e inoi atu nei au kia panuitia atu e koe, ki te pai maira i a koe, Hei kona ra!

Na to hoa pono,
na KEMARA TAPETA.

Ki TE ETITA O TE PIPIHARAUROA.

E HOA, tena koe. He tono atu ki a koe kia utaina atu ena kupu, hei haringa ma ta tatou mokai ki ona marae huuha o Te Kotahitanga o nga tamariki o Te Aute ki Tau-mata-o mihi, ka kokiritia he motini mo te waipiro, ara, he tono atu ki te Paremata, kia whakamanaia te iwi Maori kia whai-pooti mo te turaki i te waipiro, mo te whakatu ranei. E ki ana te pakeha, na te waipiro nga parekura nunui atu i te ao nei. Me mohio hoki tatou, ko o tatou tupuna, me o tatou matua, kua ngaro atu ki te po i whakapongatia e tenei kai. No reira mai ano, i morehutia ai te ahua o te tangata o te whenua. Na reira ka parau

noa ake te whakaaro, i roto i tenei whakatupuranga hou, ki te arai atu i etahi o nga tika-nga kino e pa ana kia taua ki te iwi maori.

Kua whakamanaia mai e te Kawanatanga te Kaunihera Marae, me te Kaunihera Whe-nua ki te iwi maori. Otira e te iwi, kia tupato ta tatou whakabaere i enei taonga kua riro mai nei i a tatou. E hara i te ringa maori nana i homai, engari na te ringa kaha o te pakaha, mo reira kia tupato, kei kino rawa te mea e pa mai ki a tatou a muri ake nei.

E tino tautoko ana au i nga kupu katoa a Tokoautua e mea nei kia whakamutua te haurangi o nga mema Kaunihera. He hunga koutou katoa na te iwi i atu whirihiri mo tenu toranga, hei arahi i te iwi ki te tika. Ki te haurangi to kapene o te tima kaore e bapa te eke ki runga toka. Waihoki ki te haurangi tonu koutou kaore e hapai te aitia o te iwi.

No reira he motini pai tenei, te turaki i te waipiro, ma konci anake pea e taea ai te whakahaere i etahi o enei tikanga honu kua whakaiwhiwahi nei kia taua. E te iwi, waiho ma e mite pokanoa taua e turaki, engari ko taua kia tika.

Heoi nga kupu,
Na to koutou hoa aroha,
Na TAME ARAPATA.

HE RETA MAI I TAWHITI.

KUA tae mai te reta a Mere Whaanga i Amerika hei whakatu mai i te ora o Hirini ma, me te reta a Hirini hei whakatu i te kino o te kai waipiro hei tohe hoki i te tangata kia whakamutua te kai i taua mea kino. He roa no taua reta i kore ai e taea te perehi katoa. E mea ana ia :—

" Kahore ahau i hoko i oku whenua mo te patara, kotaiki e rua ranei, i hokona ketia ia te whenua ki te moni i muri iho katahi ka taburii atu ki te inu i muri mai o taua inumanga ka tereke uga mahara ka rite ki te porangi te abua ka pohehe noa iho nga whakaaro. No te hokinga mai o nga whakaaro mohio katahi ka whatoro iho te ringa ki roto ki te pakeke o tona tarau po...ku... a haere noa atu ia ki roto ki te pakete o te tarau o Waipiro a ka tu porangi noa iho kia rakuraku nga ringa ki te mahuna a ka tangi te mapu me te mea he ngenge i te pikitanga. Nō reira ka whakaae toku ngakau ki te whakaaro a nga iwi hapu kia tino hinga atu taua ngarara kino an, he ngarara nanakia whakangohelte whakaporangi whakapohara i te tangata a tona mutunga iho he mate."